

***Про погодження положень про
пам'ятки природно-заповідного фонду
місцевого значення***

Керуючись пунктом 37 статті 26, статтею 59 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні", Законом України "Про благоустрій населених пунктів", статтею 5 Закону України "Про природно-заповідний фонд України", пунктом 6 Методичних рекомендацій щодо розроблення положень про території та об'єкти природно-заповідного фонду України, затверджених наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 02 серпня 2022 року № 281, Правилами утримання зелених насаджень, затвердженими наказом Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 10 квітня 2006 року № 105, розглянувши клопотання управління екології та природних ресурсів Тернопільської обласної військової адміністрації від 10.07.2025 № 02.2/1371, від 11.11.2025 № 02.2/2231, враховуючи висновки та рекомендації постійної депутатської комісії з питань законності, правової політики, регламенту, місцевого самоврядування, підприємництва та прав споживачів, міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Погодити Положення про гідрологічну пам'ятку природи місцевого значення "Урочище "Провалля", площею 4,7 га, яке розташоване у Тернопільському районі Тернопільської області в адміністративних межах Збараської міської територіальної громади на східній околиці с. Новики, біля піщаного кар'єру в межах долини річки Гніздечної вище ставу, що додається.

2. Погодити Положення про ботанічний заказник місцевого значення "Добриводський", площею 18,50 га, який розташований у Тернопільському районі Тернопільської області в адміністративних межах Збараської міської територіальної громади на північній околиці села Доброводи у межах меліорованої заплави ріки Гніздечної вище ставу, що додається.

3. Погодити Положення про ботанічний заказник місцевого значення "Колоденський", площею 41,7 га, який розташований у Тернопільському районі Тернопільської області в адміністративних межах Збараської міської територіальної громади між селами Колодне і Болязуби, у межах широкої заболоченої балки, що відкривається до ріки Гнізни.

4. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну депутатську комісію з питань законності, правової політики, регламенту, місцевого самоврядування, підприємництва та прав споживачів.

Збаразький міський голова

Роман ПОЛКРОВСЬКИЙ

ПОГОДЖЕНО

рішенням Збаразької міської ради
від 13 березня 2026 року №VIII/45/_

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ГІДРОЛОГІЧНУ ПАМ'ЯТКУ ПРИРОДИ
МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ
"УРОЧИЩЕ "ПРОВАЛЛЯ"

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Гідрологічна пам'ятка природи місцевого значення "Урочище "Провалля" (далі – Пам'ятка природи) оголошена рішенням Тернопільської обласної ради від 26 лютого 1999 року № 50, "Про внесення змін і доповнень до мережі територій та об'єктів природно-заповідного фонду в області".

2. Пам'ятка природи входить до складу природно-заповідного фонду України і охороняється як національне надбання, щодо якого встановлюється особливий режим охорони, збереження і використання.

3. Пам'ятка природи площею 4,7 га розташована у Тернопільському районі Тернопільської області, в адміністративних межах Збараської міської територіальної громади, на східній околиці с. Новики, біля піщаного кар'єру в межах долини ріки Гніздичної, вище ставу.

4. Збараська міська рада, яка здійснює свої повноваження на території Пам'ятки природи, власники і користувачі земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів на території Пам'ятки природи у своїй діяльності керуються Конституцією України, законами України "Про охорону навколишнього природного середовища", "Про природно-заповідний фонд України", "Червону книгу України", Водним кодексом України, іншими законодавчими і нормативно-правовими актами та цим положенням, забезпечують і несуть відповідальність за належний стан та додержання встановленого режиму території Пам'ятки природи.

5. Межі земельної ділянки, на якій знаходиться Пам'ятка природи, встановлюються в натурі (на місцевості) та закріплюються межовими знаками у визначеному законодавством порядку.

Відомості про межі, цільове призначення, оцінку, угіддя земельних ділянок у межах Пам'ятки природи та про обмеження в їх використанні вносяться до Державного земельного кадастру в установленому законодавством порядку та обов'язково враховуються при здійсненні землеустрою, розробленні містобудівної документації, проектних матеріалів щодо планування території на регіональному рівні, а також при розвитку, забудові, використанні прилеглих територій.

До встановлення меж Пам'ятки природи у натурі її межі визначені відповідно до проєкту створення.

6. Адреса Збараської міської ради Тернопільського району Тернопільської області: 47302, майдан І. Франка, 1, м. Збараж, Тернопільський район, Тернопільська область, тел. (03550) 2-13-13, e-mail: info@zbarazh-rada.gov.ua.

II. МЕТА СТВОРЕННЯ І ЗАВДАННЯ

1. Метою оголошення Пам'ятки природи є охорона водно-болотного масиву із системою джерел, що зливаючись, утворюють струмок, який є лівою притокою ріки Гніздечної. Джерела цінні у природоохоронному, науково-пізнавальному, естетичному, оздоровчому та господарському відношеннях і відіграють важливу водорегуляторну роль у басейні ріки Гніздична.

2. Основними завданнями Пам'ятки природи є:

збереження у природному стані водно-болотного масиву із системою джерел, як ресурсу чистої питної води, регулятора водного режиму річки Гніздичної, прилеглих територій;

запобігання зникненню та замуленню джерел та потічка, що охороняються;

здійснення науково-дослідних робіт з метою розроблення заходів щодо охорони та збереження водних об'єктів;

поширення екологічних знань серед населення, тощо;

підтримання загального екологічного балансу в регіоні.

III. РЕЖИМ ТЕРИТОРІЇ ТА ОХОРОНА

1. Відповідно до Закону України "Про природно-заповідний фонд України" на території Пам'ятки природи забороняється будь-яка діяльність, що суперечить меті та завданням Пам'ятки природи, передбаченим цим положенням, і загрожує збереженню об'єкту природно-заповідного фонду, у тому числі:

проведення будь-яких меліоративних та осушувальних робіт, що можуть призвести до зникнення джерел, у тому числі на прилеглий до джерел території;

зміна структури та конфігурації берегової лінії, а також виїмка ґрунту (без відповідних, узгоджених в установленому порядку проєктів);

будівництво нових споруд, шляхів, лінійних та інших об'єктів, не пов'язаних з виконанням покладених на Пам'ятку природи завдань, надання земельних ділянок під забудову, для ведення особистого господарства, обслуговування житлових будинків та господарських споруд;

будівництво нових гідротехнічних споруд без відповідних, узгоджених у встановленому порядку проєктів;

розвідувальні та підривні роботи, розроблення всіх видів корисних копалин, будь-яке порушення ґрунтового покриву та форм рельєфу (крім випадків, коли здійснюється ліквідація стихійних явищ, зсувів ґрунту);

встановлення об'єктів зовнішньої реклами, торговельних лотків, павільйонів, кіосків тощо;

складування будівельних матеріалів, конструкцій, обладнання;

засмічення і забруднення території Пам'ятки природи, діяльність, що негативно впливає на гідрохімічний режим водних об'єктів;

порушення встановленого режиму господарської діяльності у межах водоохоронних зон та прибережних смуг;

влаштування сміттєзвалищ, стоянок автотранспорту, ремонт, обслуговування та миття транспортних засобів, машин, механізмів;

зберігання всіх видів отрутохімкатів та мінеральних добрив;

розпалювання багать;

в'їзд на територію Пам'ятки природи механічних транспортних засобів, за винятком транспортних засобів посадових осіб виконавчих органів селищних, сільських, міських рад, які здійснюють державний контроль у сфері охорони навколишнього природного середовища, а також правоохоронних органів, аварійно-рятувальних служб, органів та закладів охорони здоров'я, з'єднань військових частин, підрозділів Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, операторів протимінної діяльності під час виконання службових обов'язків, спеціальних підрозділів центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення та охорони природних ресурсів, працівників підприємств, установ та організацій, які здійснюють обслуговування об'єктів інфраструктури, розташованих у межах цих територій та об'єктів, власників або користувачів земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів, оголошених Пам'яткою природи (у випадках, коли здійснюються дозволені господарські заходи);

спеціальне водокористування;

випалювання сухої рослинності або її залишків;

полювання;

в період масового розмноження диких тварин з 1 квітня до 15 червня проведення робіт та заходів, які є джерелом підвищеного шуму та неспокою (пальба, проведення вибухових робіт, феєрверків, проведення ралі та інших змагань на транспортних засобах);

натаскування мисливських собак, перебування з ними на території Пам'ятки природи;

знаходження на території Пам'ятки природи з усіма видами вогнепальної зброї та знаряддями вилову тварин, за винятком випадків передбачених цим положенням;

знищення окремих дерев та чагарників, усіх видів трав'янистої рослинності, за винятком заходів, пов'язаних з попередженням виникнення надзвичайних ситуацій (руйнування гідротехнічних споруд, водозабору тощо), що проводяться у встановленому порядку, чи здійснення природокористувань, передбачених положенням про Пам'ятку природи;

збір (добування) об'єктів Червоної книги України та регіонально-рідкісних видів рослин і тварин (крім збору у наукових і селекційних цілях у встановленому порядку);

застосування хімічних засобів боротьби з шкідниками та хворобами рослин без відповідного наукового обґрунтування та документів, визначених чинними нормативно-правовими актами;

влаштування місць відпочинку поза межами місць, спеціально відведених для цього;

проведення пізнавальних екскурсій поза межами екскурсійних стежок;

інші види господарської діяльності, що можуть призвести до деградації та зміни первісного стану природного комплексу, що охороняється, порушення природних зв'язків та ходу природних процесів, втрати наукової, господарської та естетичної цінності комплексу, що охороняється.

2. На території Пам'ятки природи у встановленому порядку дозволяється:

використання її в природоохоронних, науково-пізнавальних, еколого-освітніх цілях, проведення науково-дослідних робіт, загальне водокористування, обмежена господарська діяльність з додержанням встановленого цим положенням режиму території;

проведення робіт, пов'язаних із експлуатацією та доглядом за джерелами та іншими водними об'єктами (потічком);

організація природоохоронної пропаганди, обладнання екологічних стежок;

виконання відновлювальних робіт та здійснення заходів щодо запобігання змінам природних комплексів у результаті негативного антропогенного впливу або стихійного лиха;

наукова, природоохоронна, господарська та інші види діяльності, що не суперечать цільовому призначенню, меті та завданням Пам'ятки природи і проводяться з додержанням режиму охорони та збереження, встановленого цим положенням.

3. Спеціальне використання природних ресурсів у межах території Пам'ятки природи здійснюється у порядку, визначеному статтею 9¹ Закону

України „Про природно-заповідний фонд України”, іншими законодавчими та нормативними актами.

4. Забезпечення режиму охорони території земельних ділянок у межах Пам'ятки природи здійснюється землевласниками та землекористувачами.

5. Землевласникам та землекористувачам у межах Пам'ятки природи оформлюються охоронні зобов'язання щодо забезпечення режиму охорони та збереження території.

У разі зміни форми власності на земельну ділянку під Пам'яткою природи, землекористувача або його назви, орган місцевого самоврядування, який здійснює повноваження на території Пам'ятки природи, зобов'язаний повідомити про це уповноважений орган виконавчої влади в галузі охорони навколишнього природного середовища в Тернопільській області з метою переоформлення охоронного зобов'язання.

6. Режим охорони та збереження Пам'ятки природи враховується при землевпорядкуванні, розробленні регіональних та інших планів, проєктів будівництва, схем з розвитку тощо.

7. Державний контроль за дотриманням режиму охорони та збереження Пам'ятки природи здійснюється спеціальними уповноваженими державними органами.

8. Громадський контроль за додержанням режиму охорони та збереження Пам'ятки природи здійснюється громадськими інспекторами з охорони довкілля, у межах повноважень, передбачених Кодексом України про адміністративні правопорушення.

IV. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ РЕЖИМУ ОХОРОНИ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ

1. Порухення режиму охорони та збереження Пам'ятки природи тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільну або кримінальну відповідальність.

2. Відповідальність за порушення природоохоронного законодавства на території Пам'ятки природи несуть особи, винні у:

нецільовому використанні території Пам'ятки природи;

здійсненні в межах Пам'ятки природи заборонених господарської та інших видів діяльності;

порушенні режиму охорони території Пам'ятки природи, проєкту створення Пам'ятки природи (пункт 1 розділу III цього положення);

псуванні, пошкодженні чи знищенні Пам'ятки природи;

знищенні або пошкодженні інформаційно-охоронних та інших знаків;

самочинній зміні меж;

відведенні території для інших потреб;

організації на території Пам'ятки природи господарської діяльності без документів, визначених чинними нормативно-правовими актами;

невжитті заходів щодо попередження і ліквідації екологічних наслідків аварій та іншого шкідливого впливу на територію Пам'ятки природи, незабезпеченні її охорони;

перевищенні допустимих хімічних, фізичних, біотичних та інших впливів і антропогенних навантажень на територію Пам'ятки природи;

у незаконному використанні природних ресурсів.

Законодавством може бути встановлена відповідальність і за інші порушення законодавства про природно-заповідний фонд.

3. Юридичні та фізичні особи зобов'язані відшкодувати шкоду, заподіяну ними внаслідок порушення природоохоронного законодавства на території Пам'ятки природи в розмірах і порядку, встановленому чинним законодавством України.

V. ЗМІНА МЕЖ, КАТЕГОРІЇ ТА СКАСУВАННЯ СТАТУСУ

1. Зміна меж, категорії та скасування статусу Пам'ятки природи проводиться відповідно до статей 51-54 Закону України "Про природно-заповідний фонд України" за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у галузі охорони навколишнього природного середовища на підставі відповідного експертного висновку.

Секретар ради

Роман НАПОВАНЕЦЬ

ПОГОДЖЕНО

рішенням Збаразької міської ради
від 13 березня 2026 року №VIII/45/_

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО БОТАНІЧНИЙ ЗАКАЗНИК
МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ
"ДОБРИВОДСЬКИЙ"**

2026

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Ботанічний заказник місцевого значення "Добриводський" (далі – Заказник) оголошено рішенням виконавчого комітету Тернопільської обласної ради від 26 грудня 1983 року „Про мережу територій і об’єктів природно-заповідного фонду та взяття під охорону держави нових заповідних об’єктів області” (зі змінами, внесеними рішенням Тернопільської обласної ради від 27 квітня 2001 року № 238 „Про уточнення площ територій та об’єктів природно-заповідного фонду Тернопільської області”).

2. Заказник входить до складу природно-заповідного фонду України і охороняється як національне надбання, щодо якого встановлюється особливий режим охорони, збереження і використання.

3. Заказник площею 18,50 га розташований у Тернопільському районі Тернопільської області в адміністративних межах Збараської міської територіальної громади Тернопільського району на північній околиці села Доброводи Тернопільського району, у межах меліорованої заплави ріки Гніздечної, вище ставу.

4. Збараська міська рада Тернопільського району Тернопільської області, яка здійснює свої повноваження на території Заказника, власники або користувачі земельних ділянок, водних та інших природних об’єктів, оголошених Заказником у своїй діяльності керуються Конституцією України, законами України „Про охорону навколишнього природного середовища”, „Про природно-заповідний фонд України”, „Про Червону книгу України”, Водним і Земельним кодексами України, іншими законодавчими і нормативно-правовими актами та цим положенням, забезпечують і несуть відповідальність за належний стан території Заказника та додержання встановленого режиму.

5. Межі земельних ділянок, на яких знаходиться Заказник, встановлюються в натурі (на місцевості) та закріплюються межовими знаками в порядку, визначеному законодавством.

Відомості про межі, цільове призначення, оцінку, угіддя земельних ділянок у межах Заказника та про обмеження в їх використанні вносяться до Державного земельного кадастру, в установленому законодавством порядку та обов’язково враховуються при здійсненні землеустрою, розробленні

містобудівної документації, проєктних матеріалів щодо планування території на регіональному рівні, а також при розвитку, забудові, використанні прилеглих територій.

До встановлення меж Заказника у натурі його межі визначенні відповідно до проєкту створення.

6. Адреса Збараської міської ради Тернопільського району Тернопільської області: 47302, майдан І. Франка, 1, м. Збараж, Тернопільський район, Тернопільська область, тел. (03550) 2-13-13, e-mail: info@zbarazh-rada.gov.ua.

II. МЕТА СТВОРЕННЯ І ЗАВДАННЯ

1. Метою оголошення Заказника є охорона та збереження ценозів водно-болотних угруповань евтрофного типу.

Водно-болотних масив має виключне значення у відновленні та підтриманні рівня підземних вод, у межах якого підтримуються умови для існування типових та унікальних рослинних угруповань, популяцій рідкісних видів рослин, місць розмноження, скупчення і проживання рідкісних видів тварин, що знаходяться під загрозою зникнення, нересту і розведення риби.

2. Основними завданнями Заказника є:

створення умов для збереження у природному стані ділянки водно-болотних угідь у заплаві р. Гніздечної, які є регулятором водного режиму рік та рівня ґрунтових вод прилеглих територій;

збереження у природному стані фрагменту ценозів водно-болотних угруповань евтрофного типу;

запобігання знищенню ценозів водно-болотних угруповань, захист уразливих рослинних угруповань;

виконання відновлювальних робіт на землях з порушеними корінними природними комплексами, збереження та відновлення рослинних угруповань, що історично склалися;

проведення наукових досліджень і спостережень за станом природних комплексів, що охороняються, та вивчення динаміки природних процесів, явищ, що відбуваються в них, розроблення наукових основ збереження, відновлення та відтворення ландшафтів;

підтримання загального екологічного балансу в регіоні;
поширення екологічних знань серед населення, тощо.

III. РЕЖИМ ТЕРИТОРІЇ ТА ОХОРОНА

1. Відповідно до Закону України „Про природно-заповідний фонд України” на території Заказника забороняється будь-яка діяльність, що суперечить меті та завданням Заказника, передбаченим цим положенням, і загрожує збереженню об’єкту природно-заповідного фонду, у тому числі:

будівництво нових споруд, шляхів, лінійних та інших об’єктів транспорту, які не пов’язані з виконанням покладених на Заказник завдань, надання земельних ділянок під забудову, ведення особистого господарства, обслуговування житлових будинків та господарських споруд;

розвідувальні, підривні роботи, розробка всіх видів корисних копалин, будь-яке порушення ґрунтового покриву (крім випадків передбачених цим положенням) та форм рельєфу;

меліоративні та будь-які інші роботи, що можуть призвести до зміни гідрологічного режиму Заказника, за винятком узгоджених у встановленому порядку заходів щодо поліпшення гідрологічного стану водних об’єктів;

будівництво нових гідротехнічних споруд без відповідних, узгоджених в установленому порядку проєктів;

заліснення земельних ділянок з лучно-болотною та водно-болотною флорою;

осушення нових земель на території Заказника, будь-які інші дії, що можуть привести до пониження рівня ґрунтових вод;

розорювання земель;

зміна рівня води водойм без відповідних, узгоджених в установленому порядку обґрунтувань наукових закладів за погодженням в установленому порядку;

будь-яке засмічення і забруднення території Заказника та його водних об’єктів, у тому числі влаштування сміттєзвалищ;

діяльність, що негативно впливає на гідрохімічний режим водно-болотних масивів (скид у водні об’єкти неочищених стічних вод підприємств та комунальних стічних вод, інших шкідливих відходів виробництва, миття автотранспорту, замочування шкіри, миття винної тари порушення встановленого режиму господарської діяльності в межах водоохоронних зон та прибережних смуг;

забір поверхневих вод в межах Заказника для потреб промислових та сільськогосподарських підприємств, комунальних потреб;

полювання;

натаскування мисливських собак, перебування з ними на території Заказника;

знаходження на території Заказника з усіма видами вогнепальної зброї та знаряддями лову тварин, за винятком випадків, передбачених цим положенням;

в період масового розмноження диких тварин з 1 квітня до 15 червня проведення робіт та заходів, які є джерелом підвищеного шуму та неспокою (пальба, проведення вибухових робіт, феєрверків, санітарних рубок лісу, проведення ралі та інших змагань на транспортних засобах);

збір (добування) об'єктів Червоної книги України та регіонально-рідкісних видів рослин і тварин (крім збору в наукових, селекційних цілях у встановленому порядку);

сінокосіння в період цвітіння охоронюваних видів рослин і розмноження комах та поза межами спеціально відведених місць;

заготівля лікарських рослин без дозволу на спеціальне використання природних рослинних ресурсів (крім заборонених для збору видів);

випалювання сухої рослинності або її залишків, розведення вогнищ на території Заказника;

влаштування пташників та літніх таборів для худоби;

сінокосіння, випас худоби поза місць, відведених для цього;

інтродукція нових видів рослин і тварин без відповідних, узгоджених в установленому порядку обґрунтувань наукових закладів;

знищення окремих дерев та чагарників, усіх видів трав'янистої рослинності, за винятком заходів, пов'язаних з попередженням виникнення надзвичайних ситуацій, що проводяться у встановленому порядку, чи здійснення природокористувань, передбачених цим положенням;

складування будівельних матеріалів, конструкцій, обладнання;

зберігання на території Заказника всіх видів отрутохімкатів та мінеральних добрив;

застосування пестицидів для боротьби з шкідниками та хворобами рослин без відповідного наукового обґрунтування та документів, визначених чинними нормативно-правовими актами;

в'їзд на територію Заказника механічних транспортних засобів, за винятком посадових осіб виконавчих органів селищних, сільських, міських рад, які здійснюють державний контроль у сфері охорони навколишнього

природного середовища, а також правоохоронних органів, аварійно-рятувальних служб, органів та закладів охорони здоров'я, з'єднань військових частин, підрозділів Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, операторів протимінної діяльності під час виконання службових обов'язків, спеціальних підрозділів центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення та охорони природних ресурсів, працівників підприємств, установ та організацій, які здійснюють обслуговування об'єктів інфраструктури, розташованих у межах цих територій та об'єктів, власників або користувачів земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів, оголошених Заказником (у випадках, коли здійснюються дозволені господарські заходи);

влаштування стоянок автотранспорту, ремонт, обслуговування та миття транспортних засобів, машин, механізмів;

організація таборів, місць відпочинку на території Заказника поза межами місць, спеціально відведених для цього;

проведення пізнавальних екскурсій, що проводяться, поза маркованою екскурсійною стежкою;

інші види господарської діяльності, що можуть призвести до порушення природного ландшафту, природних зв'язків та ходу природних процесів, втрати наукової, господарської та естетичної цінності природних комплексів, що охороняються.

2. На території Заказника у встановленому порядку дозволяється:

використання його в природоохоронних, еколого-освітніх цілях, проведення науково-дослідних робіт, обмежена господарська діяльність з додержанням встановленого цим положенням режиму території (заготівля громадянами сіна, випас худоби протягом липня-серпня на умовах загального користування тощо);

проведення робіт з відтворення водних живих ресурсів та заходів, пов'язаних із біологічною меліорацією;

любительське рибальство відповідно до вимог Правил любительського рибальства, затверджених наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 19.09.2022 № 700 зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 16 листопада 2022 р. за № 1412/38748;

здійснення протипожежних та санітарних заходів, що не порушують режиму Заказника;

організація природоохоронної пропаганди, обладнання екологічних стежок, короткотривалі туристські екскурсії;

проведення заходів з розчищення лучно-болотних фітоценозів від деревно-чагарникової рослинності за погодженням уповноваженого органу виконавчої влади у галузі охорони навколишнього природного середовища в Тернопільській області;

виконання відновлюваних робіт та здійснення заходів щодо запобігання зміни природних комплексів у результаті негативного антропогенного впливу або стихійного лиха;

збереження і відтворення природних комплексів та об'єктів Заказника;

проведення пізнавальних екскурсій маркованою екскурсійною стежкою;

наукова, природоохоронна, господарська та інші види діяльності, що не суперечать цільовому призначенню, меті та завданням Заказника і проводяться з додержанням режиму охорони та збереження, встановленого цим положенням.

3. Спеціальне використання природних ресурсів у межах території Заказника здійснюється у порядку, визначеному статтею 9¹ Закону України „Про природно-заповідний фонд України”, іншими законодавчими та нормативними актами.

4. Забезпечення режиму охорони території земельних ділянок у межах Заказника здійснюється землевласниками та землекористувачами.

5. Землевласникам та землекористувачам у межах Заказника оформлюються охоронні зобов'язання щодо забезпечення режиму охорони та збереження території.

У разі зміни форми власності на земельну ділянку під Заказником, землекористувача або його назви, орган місцевого самоврядування, який здійснює повноваження на території Заказника, зобов'язаний повідомити про це уповноважений орган виконавчої влади в галузі охорони навколишнього природного середовища в Тернопільській області з метою переоформлення охоронного зобов'язання.

6. Режим охорони та збереження Заказника враховується при землевпорядкуванні, розробленні регіональних та інших планів, проєктів будівництва, схем з розвитку тощо.

7. Державний контроль за дотриманням режиму охорони та збереження Заказника здійснюється спеціальними уповноваженими державними органами.

8. Громадський контроль за додержанням режиму охорони та збереження Заказника здійснюється громадськими інспекторами з охорони довкілля, у межах повноважень, передбачених Кодексом України про адміністративні правопорушення.

IV. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ РЕЖИМУ ОХОРОНИ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗАКАЗНИКА

1. Порухення режиму охорони та збереження Заказника тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільну або кримінальну відповідальність.

2. Відповідальність за порушення природоохоронного законодавства на території Заказника несуть особи, винні у:

нецільовому використанні території Заказника;

порушенні режиму охорони території Заказника, проєкту створення Заказника (пункту 1 розділу III цього положення);

псуванні, пошкодженні чи знищенні Заказника;

знищенні або пошкодженні інформаційно-охоронних та інших знаків;

самочинній зміні меж;

відведенні території для інших потреб;

здійсненні в межах Заказника заборонених господарської та інших видів діяльності;

організації на території Заказника господарської діяльності без документів, визначених чинними нормативно-правовими актами;

невжитті заходів, спрямованих на збереження видів флори і фауни, що охороняються, а також щодо попередження і ліквідації екологічних наслідків

аварій та іншого шкідливого впливу на території Заказника перевищенні допустимих хімічних, фізичних, біотичних та інших впливів і антропогенних навантажень на території Заказника;

у незаконному використанні природних ресурсів.

Законодавством може бути встановлена відповідальність і за інші порушення законодавства про природно-заповідний фонд.

3. Юридичні та фізичні особи зобов'язані відшкодувати шкоду, заподіяну ними внаслідок порушення природоохоронного законодавства на території Заказника в розмірах і порядку, встановленому чинним законодавством України.

V. ЗМІНА МЕЖ, КАТЕГОРІЇ ТА СКАСУВАННЯ СТАТУСУ

1. Зміна меж, категорії та скасування статусу Заказника проводиться відповідно до статей 51-54 Закону України "Про природно-заповідний фонд України" за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у галузі охорони навколишнього природного середовища на підставі відповідного експертного висновку.

Секретар ради

Роман НАПОВАНЕЦЬ

ПОГОДЖЕНО

рішенням Збаразької міської ради
від 13 березня 2026 року №VIII/45/_

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО БОТАНІЧНИЙ ЗАКАЗНИК
МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ
"КОЛОДЕНСЬКИЙ"**

2026

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Ботанічний заказник місцевого значення „Колоденський” (далі - Заказник) оголошений рішенням виконавчого комітету Тернопільської обласної ради від 30 серпня 1990 року № 189 „Про впорядкування мережі природно-заповідного фонду області” (із змінами, затвердженими рішенням Тернопільської обласної ради від 27 квітня 2001 року № 238 „Про уточнення площ територій та об’єктів природно-заповідного фонду Тернопільської області”).

2. Заказник входить до складу природно-заповідного фонду України, охороняється як національне надбання, щодо якого встановлюється особливий режим охорони, збереження і використання.

3. Заказник загальною площею 41,7 га розташований у Тернопільському районі Тернопільської області в адміністративних межах Збарзької міської ради між селами Колодне і Болязуби, у межах широкої заболоченої балки, що відкривається до ріки Гнізни.

4. Збарзька міська рада, власники та користувачі земельних ділянок на території Заказника у своїй діяльності керуються Конституцією України, законами України „Про охорону навколишнього природного середовища”, „Про природно-заповідний фонд України”, „Про Червону книгу України”, Водним і Земельним кодексом України, іншими законодавчими і нормативно-правовими актами та цим положенням, забезпечують і несуть відповідальність за належний стан території Заказника та додержання встановленого режиму.

5. Межі земельної ділянки, на якій знаходиться Заказник, встановлюються в натурі (на місцевості) та закріплюються межовими знаками у визначеному законодавством порядку.

Відомості про межі, цільове призначення, оцінку, угіддя земельних ділянок у межах Заказника та про обмеження в їх використанні вносяться до Державного земельного кадастру в установленому законодавством порядку та обов’язково враховуються при здійсненні землеустрою, розробленні містобудівної документації, проектних матеріалів щодо планування території на регіональному рівні, а також при розвитку, забудові, використанні прилеглих територій.

До встановлення меж Заказника у натурі його межі визначені відповідно до проєкту створення.

6. Адреса Збараської міської ради: 47302, майдан І. Франка, 1, м. Збараж, Тернопільський район, Тернопільська область, тел. (03550) 2-13-13, e-mail: info@zbarazh-rada.gov.ua.

II. МЕТА СТВОРЕННЯ І ЗАВДАННЯ

1. Метою оголошення Заказника є охорона та збереження корінних угруповань шипшини, яка є цінною харчовою та лікарською сировиною, насінневою базою для розведення його в штучно створених умовах.

2. Основними завданнями Заказника є:

збереження у природному стані корінних угруповань шипшини;

запобігання знищенню чи пошкодженню рослин і тварин, що охороняються, поліпшення середовища їх існування, захист уразливих угруповань і популяцій, створення належних умов для розмноження у природних умовах та для розселення;

здійснення науково-дослідних робіт з метою розробки заходів по збереженню і поліпшенню умов зростання (проживання) рідкісних лучно- та водно-болотної рослинності, комах, збільшення їх чисельності в умовах антропогенного впливу, що посилюється;

підтримання загального екологічного балансу в регіоні;

поширення екологічних знань серед населення.

III. РЕЖИМ ТЕРИТОРІЇ ТА ОХОРОНА

1. Відповідно до Закону України „Про природно-заповідний фонд України” у межах Заказника забороняється будь-яка діяльність, що суперечить меті та завданням Заказника, передбаченим цим положенням, і загрожує збереженню об’єкта природно-заповідного фонду, у тому числі:

будівництво нових споруд, шляхів, лінійних та інших об'єктів транспорту, які не пов'язані з виконанням покладених на Заказник завдань, надання земельних ділянок під забудову, ведення особистого господарства, обслуговування житлових будинків та господарських споруд;

розвідувальні, підривні роботи, розробка всіх видів корисних копалин, будь-яке порушення ґрунтового покриву (крім випадків передбачених цим положенням) та форм рельєфу;

меліоративні та будь-які інші роботи, що можуть призвести до зміни гідрологічного режиму Заказника, за винятком узгоджених у встановленому порядку заходів щодо поліпшення гідрологічного стану водних об'єктів;

заліснення земельних ділянок з лучно- та водно-болотною флорою;

осушення нових земель на території Заказника, будь-які інші дії, що можуть привести до пониження рівня ґрунтових вод;

розорювання земель;

засмічення та забруднення території, у тому числі влаштування сміттєзвалищ тощо;

діяльність, що негативно впливає на гідрохімічний режим водно-болотних масивів (скид у водні об'єкти неочищених стічних вод підприємств та комунальних стічних вод, інших шкідливих відходів виробництва, миття автотранспорту, замочування шкіри, миття винної тари);

порушення встановленого режиму господарської діяльності в межах водоохоронних зон та прибережних смуг;

забір поверхневих вод в межах Заказника для потреб промислових та сільськогосподарських підприємств, комунальних потреб;

сінокосіння в період масового цвітіння та плодоношення охоронюваних видів рослин (травень-липень) та поза межами спеціально відведених місць;

заготівля лікарських рослин без дозволу на спеціальне використання природних рослинних ресурсів;

збір (добування) об'єктів Червоної книги України та видів, занесених до переліку рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів рослинного світу на території Тернопільської області (крім збору в наукових і селекційних цілях у встановленому порядку);

випалювання сухої рослинності або її рештків;

розведення вогнищ на території Заказника;

влаштування пташників та літніх таборів для худоби;

випас худоби поза межами місць, спеціально відведених для цього;

інтродукція нових видів рослин і тварин без відповідних, узгоджених в установленому порядку обґрунтувань наукових закладів;

турбування, знищення та відлов усіх видів комах, розорення їхніх сховищ, домівок та інші види діяльності, що можуть призвести до погіршення умов їх існування;

знищення окремих дерев та чагарників, усіх видів трав'янистої рослинності, за винятком регуляторних заходів, пов'язаних з розчищенням лучно-болотних фітоценозів від деревно-чагарникової рослинності, знищення інвазійних видів рослин, що проводяться у встановленому порядку, чи здійснення природокористувань, передбачених положенням про Заказник;

складування будівельних матеріалів, конструкцій, обладнання;

зберігання на території Заказника всіх видів отрутохімікатів та мінеральних добрив;

застосування пестицидів для боротьби з шкідниками та хворобами рослин без відповідного наукового обґрунтування, документів визначених чинними нормативно-правовими актами;

проїзд територією Заказника механічних транспортних засобів, крім доріг загального користування, вулиць і доріг міст та інших населених пунктів, автомобільних доріг на приватних територіях та транспортних засобів посадових осіб виконавчих органів селищних, сільських, міських рад, які здійснюють державний контроль у сфері охорони навколишнього природного середовища, а також правоохоронних органів, аварійно-рятувальних служб, органів та закладів охорони здоров'я, з'єднань військових частин, підрозділів Збройних Сил

України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, операторів протимінної діяльності під час виконання службових обов'язків, спеціальних підрозділів центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення та охорони природних ресурсів, працівників підприємств, установ та організацій, які здійснюють обслуговування об'єктів інфраструктури, розташованих у межах цих територій та об'єктів, власників або користувачів земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів, оголошених Заказником (у випадках, коли здійснюються дозволені господарські заходи);

влаштування стоянок автотранспорту, ремонт, обслуговування та миття транспортних засобів, машин, механізмів;

полювання;

натаскування мисливських собак, перебування з ними на території Заказника;

знаходження на території Заказника з усіма видами вогнепальної зброї та знаряддями лову тварин;

в період масового розмноження диких тварин з 1 квітня до 15 червня проведення робіт та заходів, які є джерелом підвищеного шуму та неспокою (пальба, проведення вибухових робіт, феєрверків, санітарних рубок лісу, проведення ралі та інших змагань на транспортних засобах);

організація таборів, місць відпочинку на території Заказника поза межами місць, спеціально відведених для цього;

проведення пізнавальних екскурсій, що проводяться поза маркованою екскурсійною стежкою;

інші види діяльності, що суперечить цілям і завданням, передбаченим положенням про Заказник і можуть призвести до порушення природних зв'язків та ходу природних процесів, втрати наукової, господарської та естетичної цінності комплексу, що охороняється.

2. На території Заказника у встановленому порядку дозволяється:

використання його в природоохоронних, еколого-освітніх цілях, проведення науково-дослідних робіт, обмежена господарська діяльність з додержанням встановленого цим положенням режиму території (заготівля громадянами сіна, випас худоби протягом серпня-вересня на умовах загального

користування тощо);

роботи пов'язані з поліпшенням якісного стану заплавлених екосистем Заказника;

здійснення протипожежних та санітарних заходів, що не порушують режиму Заказника;

організація природоохоронної пропаганди, обладнання екологічних стежок, короткотривалі туристські екскурсії;

проведення заходів з розчищення лучно-та водно-болотного фітоценозів від деревно-чагарникової рослинності за погодженням з уповноваженим органом виконавчої влади у галузі охорони навколишнього природного середовища в Тернопільській області та наукового обґрунтування;

виконання відновлюваних робіт та здійснення заходів щодо запобігання зміни природних комплексів у результаті негативного антропогенного впливу або стихійного лиха;

збереження і відтворення природних комплексів та об'єктів Заказника;

проведення пізнавальних екскурсій маркованою екскурсійною стежкою;

наукова, природоохоронна, еколого-освітня, господарська та інші види діяльності, що не суперечать цільовому призначенню, меті та завданням Заказника і проводяться з додержанням режиму охорони та збереження, встановленого цим положенням.

3. Спеціальне використання природних ресурсів у межах території Заказника здійснюється у порядку, визначеному статтею 9¹ Закону України „Про природно-заповідний фонд України”, іншими законодавчими та нормативними актами.

4. Забезпечення режиму охорони території земельних ділянок у межах Заказника здійснюється землевласниками та землекористувачами.

5. Землевласникам та землекористувачам у межах Заказника оформлюються охоронні зобов'язання щодо забезпечення режиму охорони та збереження території.

У разі зміни форми власності на земельну ділянку під Заказником, землекористувача або його назви, орган місцевого самоврядування, який здійснює повноваження на території Заказника, зобов'язаний повідомити про це уповноважений орган виконавчої влади в галузі охорони навколишнього природного середовища в Тернопільській області з метою переоформлення охоронного зобов'язання.

6. Режим охорони та збереження Заказника враховується при землевпорядкуванні, розробленні регіональних та інших планів, проєктів будівництва, схем з розвитку тощо.

7. Державний контроль за дотриманням режиму охорони та збереження Заказника здійснюється спеціальними уповноваженими державними органами.

8. Громадський контроль за додержанням режиму охорони та збереження Заказника здійснюється громадськими інспекторами з охорони довкілля у межах повноважень, передбачених Кодексом України про адміністративні правопорушення.

IV. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ РЕЖИМУ ОХОРОНИ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗАКАЗНИКА

1. Порухення режиму охорони та збереження Заказника тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільну або кримінальну відповідальність.

2. Відповідальність за порушення природоохоронного законодавства на території Заказника несуть особи, винні у:

нецільовому використанні території Заказника;

порушенні режиму охорони території Заказника (пункт 1 розділу III цього положення), проекту створення Заказника;

псуванні, пошкодженні чи знищенні Заказника;

знищенні або пошкодженні інформаційно-охоронних та інших знаків;

самочинній зміні меж;

відведенні території для інших потреб;

здійсненні в межах Заказника заборонених господарської та інших видів діяльності;

здійсненні на території Заказника господарської діяльності без документів, визначених чинними нормативно-правовими актами;

невжитті заходів щодо попередження і ліквідації екологічних наслідків аварій та іншого шкідливого впливу на Заказник, незабезпеченні його охорони;

перевищенні допустимих хімічних, фізичних, біотичних та інших впливів і антропогенних навантажень на території Заказника;

незаконному використанні природних ресурсів.

Законодавством може бути встановлена відповідальність і за інші порушення законодавства про природно-заповідний фонд.

3. Юридичні та фізичні особи зобов'язані відшкодувати шкоду, заподіяну ними внаслідок порушення природоохоронного законодавства на території Заказника в розмірах і порядку, встановленому чинним законодавством України.

V. ЗМІНА МЕЖ, КАТЕГОРІЇ ТА СКАСУВАННЯ СТАТУСУ

Зміна меж, категорії та скасування статусу Заказника проводиться відповідно до статей 51-54 Закону України "Про природно-заповідний фонд України" за погодженням з центральним органом виконавчої влади у галузі охорони навколишнього природного середовища на підставі відповідного експертного висновку.

**С
е
к
р
е
т
а
р

р
а
д
и**

**Р
о
м
а
н**